

FĂURITORI ȘI MARTIRI AI UNIRII BASARABIEI CU ROMÂNIA

CREATORS AND MARTYRS OF BESSARABIA'S UNION WITH ROMANIA

Colonel (r) conf. univ. dr. Anatol MUNTEANU*

**Maiorul Cijevski Vasile
(1880-1931)**

**Membru al Sfatului Țării, militant activ pentru
dezrobirea Basarabiei de sub stăpânirea rusească**

Rezumat: Maiorul Vasile Cijevski a fost o personalitate importantă în procesul de unificare a Basarabiei cu Țara mamă România. Fiind militar activ în Armata imperială rusa, în 1904-1905, a participat la războiul ruso-japonez, în primul război mondial și în evenimentele militare ale frontului românesc, Vasile Cijevski în perioada 1917-1918 a mobilizat militarii moldoveni pentru formarea structurilor militare ale Armatei Naționale Moldovenești. A participat la Congresul Ostășesc, a sprijinit și a convocat împreună cu alți ofițeri Sfatul Țării, viitor parlament al Republicii Democratice Moldovenești, a sprijinit și a votat Unirea Basarabiei cu România.

Cuvinte cheie: Armata imperială rusă, Comitetul Ostășesc, Congresul Ostășesc, Sfatul Țării.

Abstract: Major Vasile Cijevski was a significant personality in the process of unifying Bessarabia with mother country Romania. As an active military in Russian

* Membru corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Imperial Army, between 1904 and 1905, he took part in the Russian-Japanese war and in World War I in the military events on the Romanian front. Between 1917 and 1918, Vasile Cijevschi mobilized Moldovan military personnel to create the military structures of Moldovan National Army. He participated in the Military Congress, he supported and summoned, together with other officers the Country Council that was to become the parliament of Democratic Republic of Moldova, and he supported and voted for the Union of Bessarabia to Romania.

Keywords: *Russian Imperial Army; Military Committee; Military Congress; Country Council.*

Cijevschi Vasile s-a născut la 17 octombrie 1880, în satul Zaim (localitatea de baștină a poetului militar Alexei Mateevici), plasa Căușeni, județul Tighina, din familie de români-moldoveni, preoți, cu o stare materială bună pentru vremea respectivă. În 1895 este admis la Seminarul Teologic [1] din Chișinău. Nu-l termină și îmbrățișează cariera militară. În 1902 termină Școala de cavalerie din orașul Elizavetgrad.[2]. După o perioadă scurtă obține gradul de rotmistru de stat major.

Fiind ofițer activ, a fost trimis în trupele ruse din Răsăritul Depărtat: Habarovsc și Vladivostoc. Aici a fost prins în războiul ruso-japonez din 1904-1905. Îndură toate greutățile războiului, armata rusă prost înzestrată și echipată, pierde lupte și bătălii, este rănit pe front. Vasile Cijevschi este transferat cu unitatea militară în partea europeană a Rusiei, ocupă diferite posturi de comandă, până la comandant de batalion, grad militar - maior[3]. La 16 aprilie 1911, pe motiv de sănătate este trecut în rezervă.

În 1914 este mobilizat din nou în armata țaristă, participă activ la luptele din primul Război Mondial, fiind ofițer de comandă în Armata II rusă, comandată de generalul Samsonov, înfrântă de germani în Prusia orientală. Se retrage dezamăgit și bolnav din armata zdrobită. Se întoarce în Basarabia și se stabilește în Chișinău, unde desfășoară diverse activități, lucrează în Zemstva Basarabiei, se include în activități social-politice, făcând parte din „Partidul Partizanilor Ordinei de Stat”, colaborează cu liderii Blocului Moldovenesc: Halippa, Ciobanu, Pelivan, Gore și cu ofițerii basarabeni din Comitetele ostășești preocupați de politică.

Grigore Cazacliu, patriot român, menționează în cartea sa „Contribuția lui Vasile Cijevschi...”, înțelegând spiritul vremii, „a venit de bună voie la mine, la Iași, cu trup și suflet s-a alăturat acțiunilor pentru dezrobirea Basarabiei noastre”. În continuare, autorul menționează că „V.Cijevschi a rămas nedespărțit de noi și în toate împrejurările era mereu înainte, alături de camarazii de lupte din comitetele militare ostășești”.